

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวิทยาการนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยพื้นฐานของความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นปัจจัยหลัก แต่ในความเป็นจริงสภาพสังคมปัจจุบันประชาชนประสบปัญหา ในการดำรงชีวิตประจำวันมากมาย สาเหตุหนึ่งซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ทำลายความสงบสุขและสร้างความเสียหายให้แก่ประชาชนและสังคมคือปัญหาอาชญากรรม โดยได้สร้างผลกระทบให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก เมื่อความเจริญของสังคมและเทคโนโลยีมีความเจริญมากขึ้นเท่าใดพฤติกรรมในการประกอบอาชญากรรมจะมีความหลากหลายและมีวิวัฒนาการมากขึ้นควบคู่กันไปเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นอาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์ ได้แก่ การลักทรัพย์ในเคหสถาน ชิงทรัพย์ ฆังทรัพย์ ปล้นทรัพย์และลักทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงจำพวกรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รวมทั้งอาชญากรรมที่เกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ คดีฆ่าผู้อื่น ข่มขืน กระทำชำเรา ทำร้ายร่างกาย ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมพื้นฐานที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำและสร้างปัญหาต่อการดำรงชีวิตของประชาชนผู้สุจริตมากที่สุด อาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสร้างความรู้สึกหวาดกลัวภัยนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องระงับปราบปรามอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ตั้งแต่ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกายและเพศ คดีโจรกรรมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ คดียาเสพติด คดีอาวุธปืน อาวุธปืนสงคราม มีปืนรับจ้าง ไปจนถึงคดีการพนัน การค้าประเวณี แล้วยังจะต้องมีการควบคุมสถานบริการ สถานบันเทิงเรีงรมย์ มิให้เป็นแหล่งเพาะเชื้ออาชญากรรมอีกด้วย นอกจากอาชญากรรมที่กระทบต่อปัจเจกชนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อาชญากรรมบางประเภทมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ ความคิดของการแบ่งแยกดินแดนและการรุกรานเขตแดน การหลบหนีเข้าเมือง การก่อการร้ายวินาศกรรม การก่ออาชญากรรมของแก๊งอาชญากรรมข้ามชาติ การปล้นหรือการเรียกค่าไถ่ของโจรต่างชาติตามแนวชายแดน ล้วนก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงภายในทั้งสิ้น รวมถึงอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การหลอกลวง แรงแงานฉ้อโกงประชาชน ปลอมแปลงธนบัตร ก็สร้างปัญหาบั่นทอนเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศเช่นกัน(แผนกรมตำรวจประจำปี. 2538 : 1)

นอกจากการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและการรักษาความมั่นคงภายในแล้ว สำนักงานตำรวจแห่งชาติยังต้องปฏิบัติหน้าที่บริการทางสังคม เช่น การอำนวยความสะดวกและควบคุมการจราจร การบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ รวมทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม นอกจากนี้รัฐบาลยังมอบภาระเพิ่มเติมให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการปราบปรามช่วยหน่วยราชการอื่นด้วย เช่น การทำลายทรัพย์สินอาชญากรรมและสิ่งแฉกปลอม ได้แก่ การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและการบุกรุกยึดครองที่ดินป่าสงวน การลักลอบนำเข้าหรือส่งสินค้าหลบหนีภาษีศุลกากร เป็นต้น จากสภาพการณ์ที่กล่าวมา หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะสร้างความสงบเรียบร้อยในสังคมและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้นั้นจำเป็นจะต้องเพิ่มการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและเหตุการณ์ความไม่สงบต่างๆ ในสังคมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ประเทศสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าทำให้ประชาชนมีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและความสงบสุขด้วย (แผนกรมตำรวจ ประจำปี. 2538 : 2)

ข้าราชการตำรวจเป็นทรัพยากรบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาท อำนาจหน้าที่และภาระกิจอันสำคัญยิ่งต่อสังคมไทยในการรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในการรักษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดในทางอาญา การบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน รวมทั้งการดูแลรักษาผลประโยชน์สาธารณะของชุมชน ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของสังคม ได้กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนให้ถือปฏิบัติเพื่อประโยชน์สุขของสังคมให้ได้ รับความสุจริตและยุติธรรม ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้สูงสุด และการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สมรรถภาพของตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ย่อมขึ้นอยู่กับ การได้รับการยอมรับถึงขีดความรู้ความสามารถ ความประพฤติ การปฏิบัติและการวางตัวของตำรวจเพื่อให้ได้มาซึ่งความเคารพ เชื่อถือจากประชาชนและสอดคล้องกับปรัชญาพื้นฐานที่ว่า “งานของตำรวจจะสำเร็จหรือจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของประชาชน ซึ่งถ้าปราศจากการได้รับความร่วมมือจากประชาชนแล้ว การจะปฏิบัติหน้าที่และภารกิจใด ๆ ย่อมไม่สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ได้” ฉะนั้น การที่ตำรวจจะได้มาซึ่งความร่วมมือจากประชาชนในสังคมเพียงใด ตำรวจต้องได้รับการเคารพ เชื่อถืออย่างแท้จริงจากประชาชนก่อน ซึ่งหลักการอันนี้นักวิชาการตำรวจสมัยใหม่ได้นำไปประยุกต์ใช้ในกิจการตำรวจสัมพันธ์ โรงพักเพื่อประชาชน ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นโครงการ ที่ให้บริการประชาชนรูปแบบใหม่ที่สร้างความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและเที่ยงธรรม สร้าง

ความพึงพอใจให้ประชาชนได้ระดับหนึ่ง จึงจำเป็นที่ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องแสวงหาแนวทางการปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบให้ประชาชนร่วมมือในการเคารพการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งยังเป็นการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการตำรวจให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดอย่างต่อเนื่องทั้งเวลาและสภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อก่อให้เกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาและความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศให้มีเสถียรภาพ ซึ่งในทางตรงกันข้ามหากประชาชนไม่ยอมรับกฎกติกาของสังคมที่อยู่ร่วมกันแล้ว สังคมนั้นๆคงต้องพบแต่ความสับสนวุ่นวาย ขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาให้ได้รับความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติต่อไป (พิน ประคณ. 2543 : 11-12)

ในฐานะที่ข้าราชการตำรวจเป็นตัวแทนของสังคมที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน ข้าราชการตำรวจจะต้องบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และหลักแห่งกฎหมาย (Rule of Law) โดยปราศจากอคติใดๆ ทั้งสิ้นซึ่งต้องมีความละเอียด รอบคอบในการวินิจฉัยเหตุการณ์ที่ต้องตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเที่ยงธรรมและยุติธรรมและต้องพึงระลึกอยู่เสมอว่าในการบังคับใช้กฎหมายนั้นย่อมจะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไม่มากก็น้อย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความมานะพยายาม ความสุขุมรอบคอบ ความหนักแน่นและอดทนอดสาหะต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคหรือเหตุการณ์ต่างๆในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ ภายใต้ระเบียบกฎหมายเป็นสำคัญ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องหลีกเลี่ยงการปฏิบัติการณ์ในลักษณะที่ตั้งตนเป็นผู้พิพากษาคดีเสียเอง โดยที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมายจะทำได้ในลักษณะที่เรียกว่า “ศาลเดี่ยว” แม้ว่างานของข้าราชการตำรวจจะต้องใช้ความฉับพลันและต้องเร่งรีบในการตัดสินใจให้ทันทั่วทั้งต่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในเหตุการณ์เฉพาะหน้าต่างๆ หรือ ในบางกรณีอาจต้องเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเองในการบังคับใช้กฎหมายก็ตาม

ภาวะสังคมในปัจจุบันซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้าราชการตำรวจต้องพยายามรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมไว้ให้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมในสาขาอื่นๆ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากมีภาวะสังคมหลายประการที่แสดงให้เห็นว่าอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายในสังคมได้ไม่ว่าจะเป็นกรณีพิพาททางแรงงาน การเคลื่อนไหวทางการเมือง การเรียกร้องของกลุ่มชนในสังคมหรือการกระทำการอื่นใด ในลักษณะที่อาจจะเป็นการเพิกเฉยต่อกฎกติกาของสังคมที่เรียกกันว่า “กฎหมายอยู่เหนือกฎหมาย” เพราะต้อง

ยอมรับกันว่า กฎกติกาของสังคม กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการเป็นส่วนหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ซึ่งทุกคนในสังคมมีสิทธิหน้าที่อย่าง เสมอภาคและเท่าเทียมกันในการกระทำการใดๆ หากทุกคนเคารพกฎกติกาของสังคมและกฎหมายแล้ว ความสงบสุขย่อมเกิดขึ้นในสังคม ซึ่งจะก่อให้เกิดพันธกิจร่วมกันในการต้องปฏิบัติตามกฎหมายและเจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็ต้องทำหน้าที่รักษากฎหมาย ฉะนั้น การที่ประชาชนเคารพ กฎกติกาของสังคมและกฎหมาย จึงเท่ากับเป็นการเคารพและให้เกียรติข้าราชการตำรวจในฐานะ ผู้รักษากฎหมายด้วยเช่นกัน (อำนาจ ฉิมมา. 2545 : 3)

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสงบเรียบร้อยในสังคมเป็นผลสัมฤทธิ์หนึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางสังคม แต่จากสถิติอาชญากรรมในการนำเสนอข่าวสารทางสื่อมวลชนต่างๆ ถึงเหตุการณ์และปัญหาของสังคมที่ประชาชนได้รับไม่ว่าจะเป็นปัญหาการปล้น การจี้ การข่มขืนหรือเหตุการณ์อื่นๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบต่างๆ ของประชาชน เช่น ความมั่นคงแข็งแรงของรั้วบ้าน ประตู หน้าต่างของอาคารบ้านเรือน การใช้เหล็กค้ำค้ำป้องกันประตูหน้าต่างของบ้านเรือน การใช้สัญญาณเตือนภัย กันขโมย การมีอาวุธปืนและการพกพาอาวุธปืน ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของยามรักษาความปลอดภัยในภาคเอกชน เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งหากข้าราชการตำรวจไม่อาจจะยับยั้งหรือยุติเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ย่อมทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือศรัทธาในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ นอกจากนั้น ส่วนตัวของข้าราชการตำรวจบางนาย ยังประสบปัญหาจากภาวะครอบครัวในเรื่องของ รายได้ ชีวิตและความเป็นอยู่ทางสังคมที่ไม่สนับสนุนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ ในการที่จะทุ่มเทกำลังใจ กำลังกาย ความมานะพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จได้อย่างสูงสุด และในบางครั้งยังถูกรังรัดปริมาณงานและผลงานมากเกินไปที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ จึงทำให้เกิดความเครียดและความกดดัน ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่และมีผลกระทบต่อการทำงานในภาพรวมขององค์กรได้ ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพ สมรรถภาพ การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมของข้าราชการตำรวจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลและเอาใจใส่ เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุตามเป้าหมายและพันธกิจที่มีต่อสังคมได้อย่างแท้จริง (พิน พระคุณ. 2543 : 4)

ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดและสัมผัสกับประชาชนมากที่สุดเมื่อเทียบสัดส่วนกับกลุ่มบุคลากรในสังกัดของสถานีตำรวจภูธรซึ่งมีการก

และหน้าที่ บทบาทกระจายอยู่ทุกพื้นที่ในเขตจังหวัด ซึ่งแต่ละพื้นที่มีภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ซึ่งเขาเหล่านี้ต้องปรับตัวให้เข้ากับพื้นที่ ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ด้วยเหตุผลดังกล่าวความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นแรงผลักดันให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอดุสาหะ ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจในการพิทักษ์รักษาความสุขของสังคม ยึดกระบวนการยุติธรรม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มุ่งลดปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิดทุกรูปแบบ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างภาพพจน์ที่ดีและให้ได้รับความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชนมากที่สุด (วุฒิชัย โสมาบุตร. 2536:4)

ผู้วิจัยในฐานะที่เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมาก่อนและปัจจุบันดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตร ในสถานีตำรวจภูธรจังหวัดหนองคาย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย เป็นกลุ่มบุคลากรที่มีภารกิจหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ต้องมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพราะถ้าทุกคนพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ย่อมก่อให้เกิดพลังใจ พลังกาย ในการทำงานของตนเองสามารถทุ่มเท กำลังปัญญา เสียสละกำลังกายและอุทิศเวลาเพื่องานของหน่วยงานของตนเองมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยต้องการทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย ว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย รวมทั้งต้องการทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในจังหวัดหนองคาย ว่ามีปัญหา อุปสรรคอยู่ในระดับใดและยังต้องการทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการให้การสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บังคับบัญชาในระดับสูงและสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการวางแผนพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน อีกทั้งยังใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ได้มีกำลังใจในการปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมในการจะพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
ในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาถึงระดับของการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
ในจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาระดับของปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ
ชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยที่น่าจะมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัด
หนองคาย ได้แก่
  - 1.1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่
  - 1.2 ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่
  - 1.3 การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป
  - 1.4 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
  - 1.5 ความรับผิดชอบในหน้าที่
  - 1.6 ลักษณะหน้าที่ที่ปฏิบัติ
  - 1.7 ค่าจ้างและสวัสดิการที่ได้รับ
  - 1.8 สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่
  - 1.9 นโยบายและการบริหารงาน
  - 1.10 วิธีการปกครองและการบังคับบัญชา
  - 1.11 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
  - 1.12 งบประมาณ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้
2. การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย อยู่ใน
ระดับปานกลาง

3. ปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัย คือ สถานีตำรวจภูธรตำบล สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอและสถานีตำรวจภูธรอำเภอในจังหวัดหนองคาย จำนวน 27 สถานี

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรตำบล สถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอและสถานีตำรวจภูธรอำเภอในจังหวัดหนองคาย จำนวน 1,395 คน ซึ่งได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 311 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย จำนวน 12 ตัวแปร ดังนี้

- 3.1.1 ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่
- 3.1.2 ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่
- 3.1.3 การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป
- 3.1.4 ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่
- 3.1.5 ความรับผิดชอบในหน้าที่
- 3.1.6 ลักษณะหน้าที่ที่ปฏิบัติ
- 3.1.7 ค่าจ้างและสวัสดิการที่ได้รับ
- 3.1.8 สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่
- 3.1.9 นโยบายและการบริหารงาน
- 3.1.10วิธีการปกครองและการบังคับบัญชา
- 3.1.11 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 3.1.12 งบประมาณ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

3.2 ตัวแปรตาม(Dependent Variables) คือ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน หมายถึง ข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่สิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก ข่าสิบตำรวจและนายคาบตำรวจ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสถานีตำรวจภูธรตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอในจังหวัดหนองคาย
2. การปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง ความเพียรพยายาม มานะอดสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านต่างๆตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณงานและทันตามกำหนดเวลา
3. อายุ หมายถึง อายุตัวของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย
4. สถานภาพ หมายถึง สถานภาพการสมรสของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ โสด สมรส หม้าย/หย่าร้าง
5. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่ได้รับจากสถาบันการศึกษา
6. ประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง จำนวนปีที่ข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวน ในจังหวัดหนองคาย ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยนับตั้งแต่ครั้งแรกในการบรรจุเข้ารับราชการจนถึง ปัจจุบัน
7. ความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่บรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่หน่วยงานกำหนดให้เกิดผลสำเร็จ
8. การได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป หมายถึง การได้รับการยกย่อง ชมเชย การให้กำลังใจและแสดงความยินดีจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน หรือ ประชาชนเมื่อ ปฏิบัติหน้าที่บรรลุผลสำเร็จ
9. ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง การได้โอกาสเลื่อนยศ เลื่อนตำแหน่ง ที่สูงขึ้น รวมทั้งการมีโอกาสได้ฝึกอบรมและได้ศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและ คุณวุฒิแก่ตนเอง
10. ความรับผิดชอบในหน้าที่ หมายถึง ขอบข่ายความรู้ความสามารถ ความอดทน ความมานะอดสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จสูงสุด
11. ลักษณะของหน้าที่ที่ปฏิบัติ หมายถึง หน้าที่ที่ปฏิบัติเป็นประจำหรือชั่วคราว ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน
12. ค่าจ้างและสวัสดิการที่ได้รับ หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับเป็นประจำจากสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ รายได้พิเศษ เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่ายานพาหนะ เงินสินบนนำจับ ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่า ที่ พักและอื่นๆ ที่ทางราชการจัดให้

13. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึง บริเวณรอบข้างและบรรยากาศของ ที่ทำงาน สถานที่ทำงานของข้าราชการตำรวจ

14. นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง ระเบียบ วินัย กฎหมายในการยึดถือเป็น แนวทางในการดำเนินงานและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดของข้าราชการตำรวจ

15. วิธีการปกครองและการบังคับบัญชา หมายถึง การควบคุม สั่งการและการมอบหมาย งานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ถือปฏิบัติ ต้องถูกต้อง ชัดเจน ภายใต้ระเบียบของทางราชการ

16. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะทำงานให้สำเร็จ เอาชนะปัญหาและอุปสรรคต่างๆหรือทำงานให้สำเร็จตามที่ตนเองหรือหน่วยงานกำหนดตาม วัตถุประสงค์นั้นๆ

17. งบประมาณ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ หมายถึง การได้รับการสนับสนุน งบประมาณในด้านต่างๆจากหน่วยงาน เช่น มีรถยนต์ รถจักรยานยนต์ วิทยุสื่อสาร อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และอื่นๆ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในจังหวัดหนองคาย จะทำให้ทราบถึง 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย ซึ่งจะได้นำไปเป็นข้อมูลสนับสนุนฝ่ายบุคลากรหรืองาน การเจ้าหน้าที่ ในการพัฒนาและปรับปรุงงานในด้านต่างๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ ข้าราชการตำรวจมีความรักในองค์กรของตนเองมากยิ่งขึ้น 2) ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ในจังหวัดหนองคาย มีระดับการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระดับใด ข้อมูลที่ได้จะใช้เป็นแนวทางใน การพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบ วิธีการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น 3) ระดับของปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในจังหวัดหนองคาย ข้อมูลที่ได้ จะใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่และนำเสนอเป็นข้อมูลให้ผู้บังคับบัญชา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้การสนับสนุนทางวิชาการหรือให้การฝึกอบรมความรู้ ความชำนาญ การปฏิบัติหน้าที่แก่ข้าราชการตำรวจให้สามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ เกิดขึ้นได้ และ 4.) ทำให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารทุกระดับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ทราบถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่างๆ เพื่อสามารถนำผลการวิจัย ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบต่างๆ ในองค์กรตำรวจเรื่องให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้นต่อไปได้